

ANALIZA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA NA PRIMJERU TRIGLAV OSIGURANJA D.D.

Šarić, Ante Tony

Undergraduate thesis / Završni rad

2019

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Split, Faculty of economics Split / Sveučilište u Splitu, Ekonomski fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:124:803629>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2025-01-12**

Repository / Repozitorij:

[REFST - Repository of Economics faculty in Split](#)

UNIVERSITY OF SPLIT

SVEUČILIŠTE U SPLITU
EKONOMSKI FAKULTET

ZAVRŠNI RAD

**ANALIZA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA NA
PRIMJERU TRIGLAV OSIGURANJA D.D.**

Mentor:

doc.dr.sc. Ivana Dropulić

Student:

Ante Tony Šarić, 1186078

Split, rujan, 2019.

SADRŽAJ:

1. UVOD	3
1.1. Definicija problema istraživanja.....	3
1.2. Cilj rada	3
1.3. Metode rada	3
1.4. Struktura rada.....	4
2. RELEVANTNE ZNAČAJKE GODIŠNJIH FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA	5
2.1. Zakonski okvir.....	5
2.2. Pojam i vrste temeljnih godišnjih financijskih izvještaja.....	6
2.2.1. Bilanca	8
2.2.2. Račun dobiti i gubitka.....	12
2.2.3. Izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.....	13
2.2.4. Izvještaj o promjenama kapitala	14
2.2.5. Izvještaj o novčanom toku	15
2.2.6. Bilješke uz financijske izvještaje	16
3. TEHNIKE I POSTUPCI ANALIZE GODIŠNJIH FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA	18
3.1. Vertikalna analiza	19
3.2. Horizontalna analiza	19
3.3. Analiza trenda performansi	19
3.4. Analiza pomoću financijskih pokazatelja	20
4. ANALIZA POSLOVANJA TRIGLAV OSIGURANJA D.D. TEMELJEM PODATAKA IZ GODIŠNJIH FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA	21
4.1. Temeljni podaci o Triglav osiguranju d.d.....	21

4.2. Analiza financijskih izvještaja za razdoblje od 2015. do 2017. godine	21
4.2.1. Pokazatelj likvidnosti.....	21
4.2.2. Pokazatelj zaduženosti	22
4.2.3. Pokazatelj aktivnosti	24
4.2.4. Pokazatelj ekonomičnosti	25
4.2.5. Pokazatelj profitabilnosti	25
5. ZAKLJUČAK.....	28
LITERATURA.....	29
PRILOZI.....	31
POPIS TABLICA I SLIKA.....	35
SAŽETAK.....	36
SUMMARY.....	37

1. UVOD

Temeljni financijski izvještaji daju svim korisnicima financijskih izvještaja saznanja o imovini, obvezama, kapitalu te o financijskom rezultatu poslovanja. Kako bi saznanja bila potpuna potrebno je analizirati izvještaje. Analizom se dolazi do dodatnih informacija kao što su informacije o likvidnosti, ekonomičnosti, profitabilnosti, solventnosti i slično.

1.1. Definicija problema istraživanja

U radu se istražuju i analiziraju uspješnost poslovanja Triglav osiguranja d.d. na temelju analize godišnjih financijskih izvještaja za razdoblje od 2015. do 2017. godine radi projekcije budućih performansi poslovanja društva.

1.2. Cilj rada

Cilj završnog rada je primjenom adekvatnih metoda analize godišnjih financijskih izvještaja utvrditi financijski položaj i uspješnost poslovanja Triglav osiguranja d.d. u dosadašnjem poslovanju.

1.3. Metode rada

Metode koje će se koristiti pri izradi rada su: ¹

- metoda indukcije koja se koristi za induktivno donošenje zaključaka kojim se na temelju analize pojedinačnih činjenica doći do zaključka o općem sudu.

¹ Zelenika, R.,(2000): Metodologija i tehnologija izrade znanstvenog i stručnog djela, Ekonomski fakultet Sveučilišta u Rijeci, Rijeka, str. 323-335

- metoda dedukcije kojom se na temelju općih postavki dolazi do konkretnih pojedinačnih zaključaka ili se iz jedne ili više tvrdnji izvodi nova tvrdnja koja proizlazi iz prethodnih tvrdnji
- metoda analize kojom se raščlanjuju složeni pojmovi, sudovi i zaključci na jednostavnije sastavne dijelove i elemente kako bi se svaki dio mogao izučavati zasebno.
- metoda sinteze koja se koristi radi lakšeg donošenja odluka tako da se sistematiziraju spoznaje do kojih se došlo istraživanjem.
- komparativna metoda je metoda usporedbe istih ili srodnih činjenica, odnosno utvrđivanje njihove sličnosti i razlika među njima. Ova metoda omogućuje istraživačima da dođu do novih zaključaka koji obogaćuju spoznaju.
- metoda studije slučaja je postupak kojim se izučava neki pojedinačni slučaj iz određenoga znanstvenog područja.
- metoda kompilacije je postupak preuzimanja tuđih rezultata znanstveno-istraživačkog rada, odnosno tuđih opažanja, stavova, zaključaka i spoznaja.

1.4. Struktura rada

Ovaj završni rad je podijeljen u 5 poglavlja.

U prvom, uvodnom poglavlju je definiran problem istraživanja, metode i cilj rada.

U teorijskom dijelu rada nalaze se dva poglavlja koja navode relevantne značajke godišnjih financijskih izvještaja te tehnike i postupke analize godišnjih financijskih izvještaja.

Empirijski dio rada predstavlja osnovne podatke o Triglav osiguranju d.d. i rezultate analize financijskih izvještaja za razdoblje od 2015. do 2017. godine sa pripadajućim objašnjenjima svih pokazatelja.

U petom poglavlju rada nalazi se zaključak, koji je donesen na prethodno predstavljenim činjenicama i analizi, dok se u zadnjem dijelu rada nalazi popis literature, tablica i slika te sažetak.

2. RELEVANTNE ZNAČAJKE GODIŠNJIH FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA

2.1. Zakonski okvir

Računovodstvo osiguravajućih i reosiguravajućih društava temelji se na sustavu dvojnog knjigovodstva te u skladu s odredbama Zakona o trgovačkim društvima te Zakona o računovodstvu dužni su sastavljati knjigovodstvene isprave, poslovne knjige te financijska izvješća. Temeljem članka 17. Zakona o računovodstvu² osiguravajuća društva te ostala poduzeća iz skupine financijskih institucija primjenjuju Međunarodne standarde financijskog izvještavanja (MSFI).

Prikaz računovodstvenih informacija uvjetovan je nizom pretpostavki, načela i ograničenja. Zakonski okvir računovodstvenog izvještavanja u Hrvatskoj za godišnje financijske izvještaje definiran je:

1. Zakonom o računovodstvu (NN 78/2015),
2. Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja,
3. Hrvatskim standardima financijskog izvještavanja (NN 86/2015),
4. Pravilnikom o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja (NN 96/2015),
5. Pravilnikom o načinu vođenja Registra godišnjih financijskih izvještaja (NN 1/2016).

Osim navedenih zakona koji reguliraju poslovanje i financijsko izvještavanje svih poduzeća u Hrvatskoj, djelatnost osiguranja u Republici Hrvatskoj dodatno reguliraju sljedeći propisi:

- Zakon o osiguranju (NN broj 151/05, 87/08, 82/09, 54/13),
- Zakon o obveznim osiguranjima u prometu (NN broj 151/05, 36/09, 75/09, 76/13),
- Zakon o Hrvatskoj agenciji za nadzor financijskih usluga (NN broj 140/05, 154/11, 12/12).

² Narodne novine (2015): *Zakon o računovodstvu*, čl. 17, izdanje: NN 78/2015, [Internet] dostupno na: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2015_07_78_1493.html, [20.08.2019.]

Financijsko poslovanje osiguravajućih društava je pod nadzorom Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga (dalje u tekstu: HANFA). HANFA donosi standarde i propise sukladne na temelju Zakona o Hrvatskoj agenciji za nadzor financijskih usluga, zakona koji uređuju tržište kapitala, investicijske i druge fondove, preuzimanje dioničkih društava, mirovinska osiguravajuća društva, osiguranje i reosiguranje te financijske usluge, kao i drugih zakona kada je to tim zakonima ovlaštena.³

2.2. Pojam i vrste temeljnih godišnjih financijskih izvještaja

Financijski izvještaji trebaju fer i istinito prezentirati financijski položaj, financijsku uspješnost i novčane tokove poduzetnika. Fer prezentacija zahtijeva vjerno predočavanje učinaka transakcija i drugih poslovnih događaja, a u skladu s kriterijima priznavanja imovine, obveza, kapitala, prihoda i rashoda.⁴

Tri temeljna cilja financijskog izvještavanja su:⁵

1. Financijsko izvještavanje mora osigurati upotrebljive informacije sadašnjim i potencijalnim kreditorima i investitorima te ostalim korisnicima za donošenje racionalnih odluka o investiranju, kreditiranju, i slično. Informacija mora biti razumljiva svim korisnicima.
2. Financijsko izvještavanje mora osigurati informacije koje će pomoći sadašnjim i potencijalnim investitorima i kreditorima i ostalim korisnicima u procjenjivanju iznosa, vremena i neizvjesnosti budućih primitaka od dividendi, kamata, prodaje i slično. Dakle, moraju se osigurati informacije o novčanim tokovima.
3. Financijsko izvještavanje mora osigurati informacije o ekonomskim resursima društva, funkciji tih resursa i načinu upotrebe, efektima transakcija i promjeni resursa te o potrebama za dodatnim resursima, i slično.

³ Narodne novine (2012.): Zakon o izmjenama i dopuni zakona o Hrvatskoj agenciji za nadzor financijskih usluga, izdanje: 12/12, Zagreb, br. 12, članak 3 [20.08.2019.]

⁴ Skupina autora (2008). "Primjena hrvatskih standarda financijskog izvještavanja". Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika. Zagreb, str. 35.

⁵ Gulin D., Perčević A., Tušek B., Žager L. (2012). Poslovno planiranje, kontrola i analiza. Zagreb: RiF, str. 322

Ostvarenje ciljeva omogućava se sastavljanjem određenih financijskih izvještaja. Poduzeća putem financijskih izvještaja korisnicima moraju osigurati potrebne informacije za donošenje poslovnih odluka.

Korisnici financijskih izvještaja mogu biti: postojeći ili potencijalni ulagači, menadžeri, kreditori, brokери, radnici, država, kupci, dobavljači te ostala društvena zajednica. Interesi korisnika financijskih izvještaja mogu biti različiti. Najznačajniji su korisnici financijskih izvještaja, prije svega, ulagači i kreditori, bilo da se radi o sadašnjim ili potencijalnim ulagačima i kreditorima, te menadžment društva.⁶

Prema ZOR-u, temeljni financijski izvještaji su:⁷

- Bilanca (Izvještaj o financijskom položaju),
- Račun dobiti i gubitka (Izvještaj o uspješnosti poslovanja),
- Izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti,
- Izvještaj o promjenama kapitala,
- Izvještaj o novčanom toku,
- Bilješke uz financijske izvještaje.

U cilju osiguravanja dodatnih informacija o financijskom položaju, uspješnosti poslovanja te poslovnim aktivnostima sastavljaju se i dodatna izvješća kao što su:⁸

1. izvještaj o pregledu ulaganja (Obrazac: IPU),
2. izvještaj o registru imovine za pokriće tehničkih pričuva (Obrazac: REG),
3. izvještaj o starosnoj strukturi potraživanja iz poslova izravnog osiguranja (Obrazac: SSP),
4. izvještaj o prihodima i troškovima ulaganja prema izvoru sredstava (Obrazac: PiT),
5. račun dobiti i gubitka po vrstama i rizicima osiguranja (Obrazac: RDG-O),
6. račun dobiti i gubitka za poslove reosiguranja (Obrazac: RDG-R),

⁶ Bešvir B. (2008). Kako čitati i analizirati financijske izvještaje. Zagreb: RRiF Plus, str. 13.

⁷ Narodne novine (2015): Zakon o računovodstvu, čl. 19, izdanje: NN 78/2015 [Internet] dostupno na: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2015_07_78_1493.html [21.08.2019.]

⁸ Narodne novine (2015.): Pravilnik o obliku i sadržaju financijskih izvještaja i dodatnih izvještaja društava za osiguranje. Zagreb, br. 37, članak 4 [21.08.2019.]

7. izvještaj o ročnoj usklađenosti imovine za pokriće matematičke pričuve s obvezama iz matematičke pričuve (Obrazac: RU-MP),
8. izvještaj o ročnoj usklađenosti imovine za pokriće tehničkih pričuva osim matematičke pričuve s obvezama iz tehničkih pričuva osim matematičke pričuve (Obrazac: RU-TP).

Društva za osiguranje podliježu godišnjoj reviziji sukladno Pravilniku o sadržaju revizije u društvu za osiguranje (NN, br. 151/14). Glavna skupština društva za osiguranje imenuje revizorsko društvo koje će obaviti reviziju financijskih izvještaja za poslovnu godinu na koju se revizija odnosi najkasnije do 30. rujna te poslovne godine. Reviziju godišnjih izvještaja i reviziju za potrebe HANFA-e mora obaviti isto revizijsko društvo. Odluku o imenovanju revizorskog društva uprava društva za osiguranje dužna je dostaviti HANFA-i u roku od osam dana od dana donošenja odluke. Svoje godišnje izvješće, konsolidirano godišnje izvješće te revizijsko izvješće moraju dostaviti HANFI u roku od 15 dana od dana primitka revizijskog izvještaja, a najkasnije u roku od četiri mjeseca do isteka poslove godine na koje se odnosi. Također revidirane nekonsolidirane godišnje financijske izvještaje društvo mora objaviti na svojim mrežnim stranicama najkasnije od pet mjeseci od isteka poslovne godine.

2.2.1. Bilanca

Bilanca je jedan od temeljnih financijskih izvještaja koji pokazuje obujam i strukturu imovine, obveza i kapitala kojim društvo raspolaže na određeni dan. Pokazuje financijski položaj (stanje) poduzetnika, i to na određeni dan, za razliku od računa dobiti i gubitka, koji pokazuje elemente aktivnosti (prihode i rashode) i uspješnost tijekom obračunskog razdoblja.⁹ Predstavlja dvostruki prikaz imovine: jednom prema pojavnom obliku i drugi put prema podrijetlu, odnosno vlasničkoj pripadnosti te imovine. U računovodstvu se imovina poduzeća naziva aktiva, a izvori imovine pasiva.¹⁰

⁹ Barbić J., Čolaković E., Parać B., Vujić V. (2008). Korporativno upravljanje – osnove dobre prakse vođenja društva kapitala. Zagreb: Hum-Croma, str.316.

¹⁰ Belak, V. (2006): Profesionalno računovodstvo: prema MSFI i hrvatskim poreznim propisima, Zgombić & Partneri, Zagreb, str. 112.

Osnovna načela:

- $AKTIVA = PASIVA$
- $OBVEZE = UKUPNA IMOVINA - KAPITAL$
- $KAPITAL = UKUPNA IMOVINA - OBVEZE$
- $UKUPNA IMOVINA = KAPITAL + OBVEZE$

Standardni oblik bilance prikazuje Tablica 1.

Tablica 1: Standardni izgled bilance

AKTIVA	PASIVA
A. POTRAŽIVANJA ZA UPISANI, A NEUPLAĆENI KAPITAL	A. KAPITAL I PRIČUVE <ul style="list-style-type: none">• Upisani temeljni kapital• Upisani, a neuplaćeni temeljni kapital• Premija na emitirane dionice• Pričuve (zakonske, statutarne i ostale)• Zadržana dobit (preneseni gubitak)• Dobit ili gubitak tekuće godine
B. DUGOTRAJNA IMOVINA <ul style="list-style-type: none">• Nematerijalna imovina• Materijalna imovina• Financijska imovina• Potraživanja	B. DUGOROČNA REZERVIRANJA
C. Kratkotrajna imovina <ul style="list-style-type: none">• Zalihe• Potraživanja• Financijska imovina• Novac	C. DUGOROČNE OBVEZE
D. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	D. KRA TKOROČNE OBVEZE
E. UKUPNO AKTIVA	E. PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA
F. IZVANBILANČNI ZAPISI	F. UKUPNO PASIVA

Izvor: obrada autora prema: Volarević, H. i Varović, M. (2013): *Računovodstvo I*. Zagreb: Mate, str. 132.

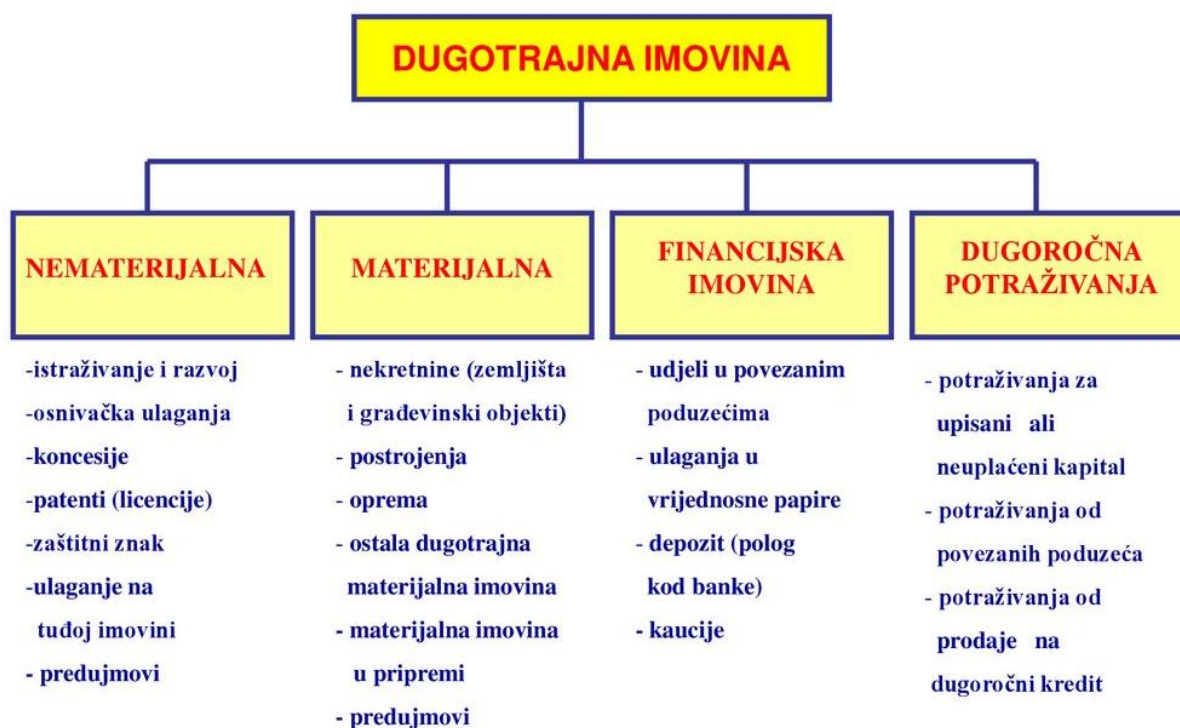
Imovina je resurs kojeg kontrolira poduzetnik kao rezultat prošlih događaja i od kojeg se očekuje priljev budućih ekonomskih koristi kod poduzetnika.¹¹ Imovina se priznaje u bilanci kada je

¹¹ Narodne novine (2015): Hrvatski standardi financijskog izvještavanja, HSFI 6, Dugotrajna materijalna imovina, Narodne novine d.d., Zagreb, br. 86

vjerojatno da će buduće ekonomske koristi teći kod poduzetnika i kada imovina ima trošak ili vrijednost koja se pouzdano može izmjeriti.¹²

Imovina se dijeli na kratkotrajnu i dugotrajnu imovinu. Kratkotrajna imovina podrazumijeva onaj dio imovine koji će se investitoru isplatiti do godine dana, dok dugotrajna imovina podrazumijeva isplaćivanje novca duže od godinu dana.

Slika 1 prikazuje detaljnu podjelu dugotrajne imovine, dok Slika 2 prikazuje detaljnu podjelu kratkotrajne imovine.

Slika 1: Detaljna podjela dugotrajne imovine

Izvor: izrada autora prema Pravilniku o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja (NN 96/15)

¹² Ibidem.

Slika 2: Detaljna podjela kratkotrajne imovine

Izvor: izrada autora prema Pravilniku o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja (NN 96/15)

Obveze prikazuju dug pojedinog poduzeća koji, kao i imovina, proizlazi iz događaja koji su se dogodili u prošlosti. Za njihovo podmirenje potrebno je smanjiti resurse. Postoje kratkoročne i dugoročne obveze. Kratkoročne obveze imaju rok dospeljeća do godine dana, dok dugoročne preko godine dana. Kapital predstavlja ostatak imovine nakon što se odbiju sve njegove obveze.¹³

¹³ Žagar K., Mamić Sačer I., Sever S., Žager L. (2008): *Analiza financijskih izvještaja*, Masmedia, Zagreb, str. 36

Slika 3: Detaljni prikaz podjele pasive

Izvor: izrada autora prema Pravilniku o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja (NN 96/15)

2.2.2. Račun dobiti i gubitka

Račun dobiti i gubitka jedno je od temeljnih financijskih izvješća koje ima značenje iskazivanja profitabilnosti poslovanja trgovačkog društva potkraj obračunskog razdoblja i pokazuje uspješnost poslovanja društva u određenom razdoblju. Račun dobiti i gubitka se sastoji od prihoda, rashoda, dobiti i gubitka ostvarenog tijekom obračunskog razdoblja.¹⁴

Prihodi nastaju kao posljedica povećanja imovine ili smanjena obveze, i to onog dijela koji će poslije utjecati na promjene u visini kapitala.¹⁵ Redoviti prihodi ili prihodi nastali iz redovitih

¹⁴ Abramović K., Tominac Broz S., Cutvarić M., Čevizović I. (2008.): Primjena hrvatskih standarda financijskog izvještaja, RriF plus d.o.o., Zagreb, str. 57.

¹⁵ Žager K., Mamić Sačer I., Sever S., Žager L. (2008.): Analiza financijskih izvještaja, Masmedia d.o.o. Zagreb, str. 70.

aktivnosti kao što su prihodi prodaje roba ili pružanja usluga, kamata, dividendi itd. To su prihodi koji se javljaju svakodnevno i čine najvažniji dio u strukturi prihoda.

Rashodi su suprotni od prihoda, pojavljuju se u obliku smanjenja imovine ili povećanja obveza, što rezultira smanjenjem vlasničkog kapitala.

Dvije su vrste rashoda:¹⁶

- Poslovni rashodi nastaju kao posljedica obavljanja glavne djelatnosti poduzeća. Analogno poslovnim приходima pojavljuju se redovito, a čine ih troškovi sadržani u prodanim proizvodima te ostali troškovi razdoblja, nabavna vrijednost prodane robe i tome slično.
- Financijski rashodi ili rashodi financija nastaju uglavnom kao posljedica korištenja tuđih novčanih sredstava. Najčešći financijski rashodi su negativne tečajne razlike, smanjenje vrijednosti dugoročnih ili kratkoročnih ulaganja, gubici od financijske imovine i slično.

Financijski rezultat poslovanja ili dobit prije poreza predstavlja razliku ukupnih prihoda i ukupnih rashoda. Porez na dobitak predstavlja poziciju u izvješću koja se odnosi na određenu svotu novca koju je poduzetnik dužan platiti prema Zakonu o porezu na dobit. Dobit ili gubitak razdoblja je konačni rezultat financijskog poslovanja poduzeća.

2.2.3. Izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti

Izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti sastavljaju veliki poduzetnici i oni poduzetnici čije su dionice ili dužnički vrijednosni papiri uvršteni ili se obavlja priprema za njihovo uvrštenje na organizirano tržište vrijednosnih papira. Sastavlja se kao dopuna Računu dobiti i gubitka, a uključuje stavke prihoda i rashoda koje se ne priznaju kao dobitak ili gubitak već kroz kapital, odnosno, kao ostali sveobuhvatni dobitak.

Prema zahtjevima MRS 1, u izvještaj o ostalom sveobuhvatnom dobitku trebaju se uključiti sljedeće stavke:¹⁷

¹⁶ Ibidem, str. 72.

- svaki sastavni dio ostaloga sveobuhvatnog dobitka razvrstan po vrsti,
- udio u ostalom sveobuhvatnom dobitku pridruženih društava i zajedničkih pothvata obračunanih metodom udjela,
- ukupni sveobuhvatni dobitak te
- ukupni sveobuhvatni dobitak razdoblja pripisan:
 - vlasnicima manjinskih udjela i
 - vlasnicima matice.

2.2.4. Izvještaj o promjenama kapitala

Izvještaj o promjenama kapitala se često nazivao izvještaj o promjeni vlasničke glavnice. Danas je to nestandardizirani izvještaj i nije propisan njegov sadržaj ni oblik. Podaci za sastavljanje izvještaja preuzimaju se iz bilance i računa dobiti i gubitka. Izvještaji o promjenama kapitala sastavljaju se prema MRS-1 koji zahtjeva da poduzeće u izvještaju o promjenama kapitala iskaže:¹⁸

- ukupna sveobuhvatna dobit razdoblja,
- učinke retroaktivne primjene promjene računovodstvenih politika ili retroaktivnog prepravljanja iznosa priznatih u skladu s MRS-om 8 na svaku komponentu kapitala,
- u skladu između knjigovodstvene vrijednosti svake komponente kapitala na početku i na kraju razdoblja, uz odvojeno prikazivanja promjena proizašlih iz dobiti ili gubitka, ostale sveobuhvatne dobiti i transakcija s vlasnicima.

¹⁷ Cirkveni Filipović, T. (2016): *Izvještaj o ostalom sveobuhvatnom dobitku*, str. 178., XXVI/1, RRiF Plus, Zagreb

¹⁸ Vuko T.(2016.): „Materijali iz kolegija Analiza financijskih izvještaja, Materijali s predavanja, Split, str. 25. preuzeto sa <http://efst.hr> [22.08.2019.]

2.2.5. Izvještaj o novčanom toku

Izvještaj o novčanom toku sastavni je dio temeljnih financijskih izvještaja koji pokazuje izvore pribavljanja i način uporabe novca.¹⁹ Na temelju ovog izvještaja dolazi se do informacija o likvidnosti poduzeća tj. njegove sposobnosti da stvara novac i novčane ekvivalente. Također pruža informacije o tome kako poduzeće stječe i troši novac.

Izvještaj o novčanom toku prikazuje se u nekoliko segmenata:²⁰

- Poslovne aktivnosti jesu glavne aktivnosti poduzeća koje stvaraju prihod i koje u osnovi imaju najznačajniji utjecaj na financijski rezultat poduzeća, dobit ili gubitak.
- Investicijske aktivnosti vezane su uz promjene na dugotrajnoj imovini.
- Financijske aktivnosti jesu aktivnosti vezane uz financiranje poslovanja. Obuhvaćaju promjene vezane uz iznos, odnosno strukturu obveza i kapitala.

Financijski izvještaj može biti sastavljen na osnovi:

- a. Direktne metode,
- b. Indirektne metode.

Prema direktnoj metodi objavljuju se ukupni primici i ukupni izdaci novca razvrstani po osnovnim aktivnostima: poslovnim, investicijskim i financijskim, dok se kod indirektne metode poslovne aktivnosti ne iskazuju kao bruto primici i bruto izdaci novca, već se neto dobit ili gubitak usklađuje za učinke transakcija nenovčane prirode.²¹

¹⁹ Perica I.(2016),Materijali s vježbi iz predmeta Analiza financijskih izvještaja, vježbe br. 7, str 1. preuzeto sa <http://efst.hr> [21.08.2019.]

²⁰ Žager K, Mamić Sačer I, Sever S, Žager L.(2008).:Analiza financijskih izvještaja, Masmedia d.o.o. Zagreb, str.83.

²¹ Ibidem, str. 84.

Tablica 2 prikazuje izgled izvještaja o novčanim tokovima izrađenog prema indirektnoj metodi.

Tablica 2: Izgled izvještaja o novčanim tokovima – indirektna metoda

Izvještaj o novčanim tokovima Za razdoblje 01.01. - 31.12.20xx	
A	NOVČANI TIJEKOVI IZ POSLOVNIH (OPERATIVNIH) AKTIVNOSTI
	Dobit prije poreza Amortizacija Povećanje kratkoročnih obveza Smanjenje kratkotrajnih potraživanja Smanjenje zaliha Ostalo povećanje novčanog tijeka I Ukupno povećanje novčanog tijeka od poslovnih aktivnosti Smanjenje kratkoročnih obveza Povećanje kratkotrajnih potraživanja Povećanje zaliha Ostalo smanjenje novčanog tijeka II Ukupno smanjenje novčanog tijeka od poslovnih aktivnosti Neto gotovinski tok iz poslovnih aktivnosti
B	NOVČANI TIJEKOVI IZ INVESTICIJSKIH AKTIVNOSTI
	Primitci iz investicijskih aktivnosti Izdaci iz investicijskih aktivnosti Neto gotovinski tok iz investicijskih aktivnosti
C	NOVČANI TIJEKOVI IZ FINACIJSKIH AKTIVNOSTI
	Primitci iz finacijskih aktivnosti Izdaci iz finacijskih aktivnosti Neto gotovinski tok iz finacijskih aktivnosti
D	UKUPNO NETO POVEĆANJE (SMANJENJE) NOVCA (A+B+C)
E	NOVAC I NOVČANI EKIVIVALENTI NA POČETKU RAZDOBLJA
F	NOVAC I NOVČANI EKIVIVALENTI NA KRAJU RAZDOBLJA

Izvor: Izrada autora prema Pravilniku o sadržaju i strukturi finacijskih izvještaja

2.2.6. Bilješke uz finacijske izvještaje

Bilješke uz finacijske izvještaje predstavljaju detaljniju razradu i dopunu pojedinih stavki izvještaja o finacijskom položaju (bilance), računa dobiti i gubitka, izvještaja o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, izvještaja o novčanim tokovima i izvještaja o promjenama kapitala. Bilješke sadrže sve detalje kojima se rasterećuju finacijski izvještaji, a sadržaj bilješki određen je standardima finacijskog izvještavanja.²²

²² Bakarín D., Gulin D., Hladika M., Miličić I. (2017), Pripremne radnje za sastavljanje finacijskih izvještaja za 2017.godinu, RIF: str. 8-9.

Bilješke uz financijske izvještaje korisnicima pružaju.²³

- a) informacije o osnovi za sastavljanje financijskih izvještaja i primijenjenim računovodstvenim politikama,
- b) informacije čije objavljivanje nalažu MSFI, a koje nisu objavljene u drugim izvještajima i
- c) dodatne informacije koje nisu prezentirane drugdje u financijskim izvještajima, ali su važne za razumijevanje bilo kojega sastavnoga dijela financijskih izvještaja.

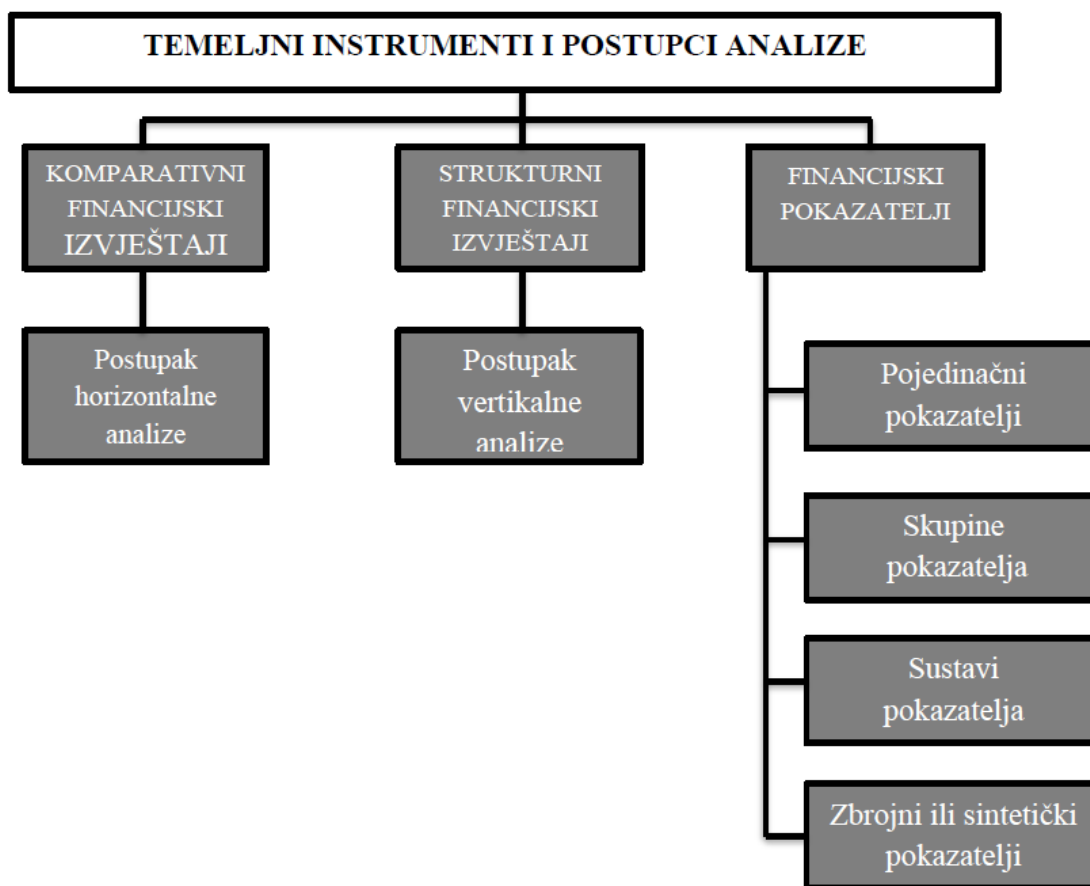
Prilikom razmatranja i analiziranja financijskih izvještaja, bilješke daju vrijedne informacije. Primjerice, može se dogoditi da jedan gospodarski subjekt obračunava amortizaciju po linearnoj metodi, a drugi po degresivnoj. Takve informacije su vrlo korisne kada se uspoređuje dugotrajna imovina dvaju ili više poduzeća.²⁴

²³ Ibidem, str. 16.

²⁴ Ibid.

3. TEHNIKE I POSTUPCI ANALIZE GODIŠNJIH FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA

U procesu analize financijskih izvještaja moguće je koristiti se čitavim nizom različitih postupaka, koji su, prije svega, utemeljeni u raščlanjivanju i uspoređivanju. Slika 4 prikazuje podjelu postupaka analize godišnjih financijskih izvještaja.

Slika 4: Podjela postupaka analize godišnjih financijskih izvještaja

Izvor: izrada autora prema Žager K., Mamić Sačer I., Sever S., Žager L. (2008). Analiza financijskih izvještaja. Zagreb: Masmedia, str. 224.

3.1. Vertikalna analiza

Vertikalna analiza prikazuje postotni udjel svake stavke financijskog izvješća u odnosu na odgovarajući zbroj. Analiza se može primijeniti usporedno za više godina čime se vrijednosti uspoređuju kroz vrijeme.²⁵

3.2. Horizontalna analiza

Horizontalna analiza je usporedni prikaz apsolutnih iznosa najvažnijih pozicija bilance i računa dobiti i gubitka te promjena tih iznosa tijekom vremena u apsolutnim (1) i relativnim (2) iznosima.²⁶

Apsolutna razlika = iznos tekuće godine – iznos prethodne godine (1)

Relativna razlika = $\left[\frac{(\text{iznos tekuće godine} - \text{iznos prethodne godine})}{\text{iznos prethodne godine}} \right] * 100$ (2)

3.3. Analiza trenda performansi

Analiza trenda prikazuje kretanje performansi izraženo u postotku u odnosu na neku baznu veličinu koja se označava sa 100%. Ova se analiza najčešće upotrebljava za analizu smjera kretanja performansi usporedbenom s više godina. Rezultati se prikazuju grafički, pomoću dijagrama koji menadžerima pomažu da uoče trendove kretanja pokazatelja performansi.²⁷ Izračun baznih indeksa se provodu pomoću sljedeće formule (3):

²⁵ Belak, V. (1995): *Menadžersko računovodstvo*, RRI plus, Zagreb; preuzeto iz: Dropulić, I. (2016): *Menadžersko računovodstvo 1*, str. 30.-48., interna skripta, Ekonomski fakultet u Splitu

²⁶ Ibid.

²⁷ Ibid.

$$\text{Bazni indeks za tekuću godinu} = \left(\frac{\text{iznos tekuće godine}}{\text{iznos bazne godine}} \right) * 100 \quad (3)$$

3.4. Analiza pomoću financijskih pokazatelja

Pokazatelj je racionalni ili odnosni broj, što podrazumijeva da se jedna ekonomska veličina stavlja u odnos (dijeli) s drugom ekonomskom veličinom. Financijski pokazatelji, s obzirom na vremensku dimenziju, u osnovi se mogu podijeliti na dvije skupine. Jedna skupina financijskih pokazatelja obuhvaća razmatranje poslovanja poduzeća unutar određenog vremenskog razmaka (najčešće je to godina dana) i temelji se na podacima iz izvještaja o dobiti (računa dobiti i gubitka), a druga skupina financijskih pokazatelja odnosi se na točno određeni trenutak koji se podudara s trenutkom sastavljanja bilance i govori o financijskom položaju poduzeća u tom trenutku.²⁸

Razlikuju se sljedeće skupine pokazatelja:²⁹

- pokazatelji likvidnosti – mjere sposobnost poduzeća da podmiri svoje dospjele kratkoročne obveze,
- pokazatelji zaduženosti – mjere koliko se poduzeće financira iz tuđih izvora sredstava,
- pokazatelji aktivnosti – mjere kako efikasno poduzeće upotrebljava svoje resurse,
- pokazatelji ekonomičnosti – mjere odnos prihoda i rashoda, tj. pokazuju koliko se prihoda ostvari po jedinici rashod,
- pokazatelji profitabilnosti – mjere povrat uloženog kapitala.

Navedene skupine pokazatelja mogu se koristiti u analizi gotovo svakog poslovnog sustava, međutim u određenim slučajevima potrebno je uvažavati i određene specifičnosti analiziranog poslovnog sustava i u skladu s tim formirati nove pokazatelje. Primjer takvog specifičnog sustava su osiguravajuća društva i banke za koje se formiraju nešto drugačiji pokazatelji.³⁰

U nastavku rada prikazat će se rezultati analize izvještaja pomoću pokazatelja na primjeru Triglav osiguranja d.d.

²⁸ Žager K., Mamić Sačer I., Sever S., Žager L. (2008): op. cit, str. 243.

²⁹ Ibidem, str. 243.-244.

³⁰ Ibid.

4. ANALIZA POSLOVANJA TRIGLAV OSIGURANJA D.D. TEMELJEM PODATAKA IZ GODIŠNJIH FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA

4.1. Temeljni podaci o Triglav osiguranju d.d.

Triglav osiguranje d.d. dio je Grupe Triglav, najveće osigurateljske grupacije u jugoistočnoj Europi. Triglav osiguranje d.d. prisutno je na hrvatskom tržištu od 1967. Poslovna mreža Triglav osiguranja sastoji se od približno 70 prodajnih ureda te preko 520 zaposlenih. Poduzeće nudi veliki broj različitih vrsta osiguranja za fizičke i za pravne osobe. Za pravne osobe u ponudi su: automobilska osiguranja, osiguranje od posljedica nesretnog slučaja (nezgode), osiguranje financijskih gubitaka, osiguranje imovine, osiguranje odgovornosti, osiguranje plovila i zrakoplova, osiguranje usjeva i nasada, putna osiguranja, transportno osiguranje i životno osiguranje., dok su za fizičke osobe u ponudi: građevinsko osiguranje, automobilska osiguranja, osiguranje od posljedica nesretnog slučaja (nezgode), osiguranje imovine, osiguranje plovila i zrakoplova, osiguranje usjeva i nasada, putna osiguranja, transportno osiguranje, životno osiguranje i zdravstvena osiguranja.³¹

4.2. Analiza financijskih izvještaja za razdoblje od 2015. do 2017. godine

4.2.1. Pokazatelj likvidnosti

Pokazatelji likvidnosti mjere sposobnost društva za osiguranje da podmiri dospjele kratkoročne obveze. Stavljaju u odnos novac i novčane ekvivalente društva za osiguranje s njegovim obvezama.³²

³¹ Podaci dostupni na službenoj web stranici Triglav osiguranja d.d. <https://www.triglav.hr/> [22.08.2019.]

³² Vukoja, B.: Analiza financijskih izvještaja kao temelj za donošenje poslovnih odluka, International conference SME proceedings, Zenica, 2009., str. 11.

Koeficijent trenutne likvidnosti pokazuje kolika je pokrivenost kratkoročnih obveza likvidnom kratkotrajnom imovinom, odnosno novčanim sredstvima, tj. ukazuje na sposobnost društva za osiguranje za trenutačno podmirenje obveza. Smatra se da taj koeficijent ne bi trebao biti manji od 0,10, odnosno 10%.³³

S obzirom da se radi o specifičnom poslovnom sustavu, ovaj se pokazatelj računa kao omjer ukupnih likvidnih sredstava, koji se sastoje od novca na računu, novca u blagajni, novca na deviznim računima, depozita a vista, oročenih depozita koji se mogu bezuvjetno oročiti i ostalih vrijednosnih papira, te ukupnih dospjelih obveza, koje se sastoje od dospjelih obveza iz poslovanja osigurateljeve djelatnosti, dospjelih obveza iz financijskih aktivnosti i ostalih obveza.

Tablica 3 prikazuje izračun pokazatelja likvidnosti Triglav osiguranja d.d. za razdoblje od 2015.-2017. godine.

Tablica 3: Pokazatelj trenutne likvidnosti Triglav osiguranja d.d. od 2015. do 2017.

Godina	2015.	2016.	2017.
Likvidnost	16,42	10,07	11,17

Izvor: izrada autora prema objavljenim izvještajima³⁴

Kroz cijelo promatrano razdoblje koeficijent trenutne likvidnosti je iznad preporučenih vrijednosti iz čega se može zaključiti da društvo u svim godinama uspješno podmiruje kratkoročne obveze kratkotrajnom imovinom.

4.2.2. Pokazatelj zaduženosti

Pokazatelji zaduženosti podrazumijevaju izvore financiranja koji se moraju otplatiti i to na kratak rok (do godinu dana) i na dugi rok.³⁵ Najčešći pokazatelji zaduženosti su koeficijent zaduženosti, koeficijent vlastitog financiranja i koeficijent financiranja. Odras su strukture pasive i ukazuju

³³ Ibidem.

³⁴ Podaci dostupni na službenoj web stranici Triglav osiguranja d.d. <https://www.triglav.hr/> [22.08.2019.]

³⁵ Vidučić, Lj.: op. cit., str. 399.

koliko je imovine financirano iz vlastitog kapitala (glavnice) te koliko je imovine financirano iz tuđeg kapitala (obveza).³⁶

Stupanj zaduženosti predstavlja odnos ukupnih obveza i ukupne imovine društva, a pokazuje koliko se imovine financira iz vlastitog kapitala, a koliko iz obveza. Iskustvena vrijednost gornje granice stupnja zaduženosti bi trebala iznositi 50%, tj. udjel obveza u ukupnoj imovini bi trebao biti maksimalno 50%.³⁷

Tablica 4 prikazuje izračun stupnja zaduženosti Triglav osiguranja d.d. za razdoblje od 2015. do 2017. godine.

Tablica 4: Stupanj zaduženosti Triglav osiguranja d.d. od 2015. do 2017.

Godina	2015.	2016.	2017.
Stupanj zaduženosti	0,69	0,8077	0,8099

Izvor: izrada autora prema objavljenim izvještajima³⁸

Izračunati pokazatelj pokazuje da je u 2015. na 100 kuna ukupne imovine stvoreno 69 kuna ukupnih obveza, dok je taj koeficijent do 2017. godine narastao na 0,8099 što znači da je na 100 kuna ukupne imovine stvoreno 80,99 kuna ukupnih obveza. Pokazatelji su kroz cijelo razdoblje veći od iskustvenih vrijednosti.

Koeficijent vlastitog financiranja je odnos glavnice (kapitala i rezervi) i ukupne imovine. Daje informaciju u kojoj se mjeri poduzeće financira iz vlastitih izvora. Položaj društva je bolji ako se vlastitim sredstvima financira veći dio ukupne imovine. Vrijednost koeficijenta vlastitog financiranja trebala bi biti veća od 50 % dok koeficijent zaduženosti bi trebao biti manji od 50%.³⁹

Tablica 5 prikazuje izračun koeficijent vlastitog financiranja Triglav osiguranja za razdoblje od 2015. do 2017. godine.

Tablica 5: Koeficijent vlastitog financiranja Triglav osiguranja d.d. od 2015. do 2017.

³⁶ Žager, K. et. al.: op. cit., str. 250.

³⁷ Belak, V. (1995): *Menadžersko računovodstvo*, RRiF plus, Zagreb; preuzeto iz: Dropulić, I. (2016): *Menadžersko računovodstvo 1*, str. 30.-48., interna skripta, Ekonomski fakultet u Splitu

³⁸ Podaci dostupni na službenoj web stranici Triglav osiguranja d.d. <https://www.triglav.hr/> [22.08.2019.]

³⁹ Žager K., Žager, L. (2008): *Analiza financijskih izvještaja*, MASMEDIA, Zagreb, str. 250

Godina	2015.	2016.	2017.
Vlastito financiranje	0,31	0,1923	0,1901

Izvor: izrada autora prema objavljenim izvještajima⁴⁰

Koeficijent vlastitog financiranja je u cijelo promatranom razdoblju manji od predviđenih vrijednosti iz čega se može zaključiti da poduzeće svoje poslovanje više financira iz tuđih nego ih vlastitih izvora.

Odnos duga i glavnice daje istu informaciju kao i stupanj zaduženosti samo kroz drugačiji odnos.

Tablica 6 prikazuje odnos duga i glavnice Triglav osiguranja d.d. za razdoblje od 2015. do 2017. godine.

Tablica 6: Odnos duga i glavnice Triglav osiguranja d.d. od 2015. do 2017.

Godina	2015.	2016.	2017.
Odnos duga i glavnice	4,24	4,20	4,26

Izvor: izrada autora prema objavljenim izvještajima⁴¹

4.2.3. Pokazatelj aktivnosti

Pokazatelji aktivnosti poznati su i kao koeficijenti obrta koji se računaju na temelju odnosa prometa i prosječnog stanja. Oni ukazuju na brzinu cirkulacije imovine u poslovnom procesu. Najčešće se koeficijent obrta izračunava za ukupnu imovinu, kratkotrajnu imovinu i potraživanja.⁴²

Tablica 7 prikazuje izračun koeficijenta obrtaja ukupne imovine Triglav osiguranja d.d. za razdoblje od 2015. do 2017. godine.

Tablica 7: Pokazatelj aktivnosti ukupne imovine Triglav osiguranja d.d. od 2015. do 2017.

Godina	2015.	2016.	2017.
Aktivnost	0,28	0,32	0,33

⁴⁰ Podaci dostupni na službenoj web stranici Triglav osiguranja d.d. <https://www.triglav.hr/> [22.08.2019.]

⁴¹ Ibidem.

⁴² Ibidem, str. 413.

Izvor: izrada autora prema objavljenim izvještajima⁴³

Izračunati koeficijenti pokazuju kako je jedna kuna ukupne imovine stvorila 0,28 kuna ukupnih prihoda, dok je taj omjer rastao u 2016. godini te je u 2017. godini iznosio 0,33 kune ukupnih prihoda.

4.2.4. Pokazatelj ekonomičnosti

Pokazatelji ekonomičnosti podrazumijevaju stavljanje u odnos ostvarenih prihoda prema ostvarenim rashodima u promatranom razdoblju, ali i u proteklim razdobljima kako bi se utvrdio trend kretanja ekonomičnosti. U pravilu, pokazatelji bi trebali biti veći od jedan, odnosno, što su veći, to se više prihoda ostvaruje po jedinici rashoda.⁴⁴

Tablica 8 prikazuje izračun pokazatelja ekonomičnosti ukupnog poslovanja Triglav osiguranja d.d. za razdoblje od 2015. do 2017. godine.

Tablica 8: Pokazatelj ekonomičnosti ukupnog poslovanja Triglav osiguranja d.d. od 2015. do 2017.

Godina	2015.	2016.	2017.
Ekonomičnost	0,9088	1,0006	1,0021

Izvor: izrada autora prema objavljenim izvještajima⁴⁵

Koeficijent ekonomičnosti u promatranom razdoblju je iznad preporučenih vrijednosti (iznad 1) iz čega zaključujemo da su prihodi veći od rashoda. U promatranom razdoblju, koeficijent konstantno raste.

4.2.5. Pokazatelj profitabilnosti

Pokazatelji profitabilnosti mjere povrat uloženog kapitala u poslovanje. Primjenom pokazatelja profitabilnosti određuje se i ocjenjuje uspješnost upravljanja uprave poslovanjem.⁴⁶ Pokazatelji

⁴³ Podaci dostupni na službenoj web stranici Triglav osiguranja d.d. <https://www.triglav.hr/> [22.08.2019.]

⁴⁴ Ibid.

⁴⁵ Podaci dostupni na službenoj web stranici Triglav osiguranja d.d. <https://www.triglav.hr/> [22.08.2019.]

profitabilnosti izražavaju snagu zarade društva za osiguranje, odnosno pokazuju efekt likvidnosti, upravljanja imovinom i dugom na mogućnost ostvarenja profita. U kontekstu pokazatelja profitabilnosti najčešće se razmatraju pokazatelji marže profita te rentabilnost ukupne imovine i rentabilnost vlastitog kapitala.⁴⁷

Povrat na ukupni vlastiti kapital pokazuje koliko se dobiti nakon oporezivanja ostvaruje na 100 novčanih jedinica uloženog vlastitog kapitala.⁴⁸

Tablica 9 prikazuje izračun koeficijenta povrata na ukupni kapital Triglav osiguranja d.d. za razdoblje od 2015. do 2017. godine.

Tablica 9: Koeficijent povrata na ukupni vlastiti kapital Triglav osiguranja d.d. od 2015. do 2017.

Godina	2015.	2016.	2017.
Povrat na uk. vl. kapital	21,54	5,58	3,63

Izvor: izrada autora prema objavljenim izvještajima⁴⁹

Tablica pokazuje da se povrat na ukupni kapital kroz promatrano razdoblje smanjuje te se u 2015. godini na 100 kuna uloženih u aktivu ostvario povrat od 21,54 kune dobiti nakon oporezivanja, dok se taj iznos u 2017. godini smanjio na 3,63 kune.

Značajan pokazatelj rentabilnosti poduzeća je rentabilnost njegove imovine. Pokazatelj rentabilnosti imovine je indikator uspješnosti korištenja imovine u stvaranju dobitka te se odnosi na dobitak koji društvo generira iz jedne novčane jedinice imovine. Što je niži dobitak po novčanoj jedinici imovine, viši je stupanj intenzivnosti imovine. Veća intenzivnost zahtjeva i više investiranja u poslovanje kako bi se ostvario dobitak.⁵⁰

Tablica 10 pokazuje rentabilnost imovine Triglav osiguranja d.d. za razdoblje od 2015. do 2017. godine.

⁴⁶ Bolfek, B., Knežević, S., Stanić, M.: op. cit., str. 164.

⁴⁷ Žager, K. et. al.: op. cit., str. 415

⁴⁸ Belak, V. (1995): *Menadžersko računovodstvo*, RRiF plus, Zagreb; preuzeto iz: Dropulić, I. (2016): *Menadžersko računovodstvo 1*, str. 30.-48., interna skripta, Ekonomski fakultet u Splitu

⁴⁹ Podaci dostupni na službenoj web stranici Triglav osiguranja d.d. <https://www.triglav.hr/> [22.08.2019.]

⁵⁰ Mijoč I., Pekanov Starčević D., Marinjak M (2016): *Analitički postupci u reviziji*, RRIF: op.cit, str.143

Tablica 10: Pokazatelj rentabilnosti imovine Triglav osiguranja d.d. od 2015. do 2017.

Godina	2015.	2016.	2017.
Rentabilnost	3,50	1,07	0,69

Izvor: izrada autora prema objavljenim izvještajima⁵¹

Izračunati pokazatelj u promatranom razdoblju ima tendenciju pada. U 2015. godini pokazuje da jedna kuna ukupne imovine stvara 3,50 kuna neto dobiti, dok se taj iznos u 2017. godini smanjuje na 0,69 kuna neto dobiti.

⁵¹ Podaci dostupni na službenoj web stranici Triglav osiguranja d.d. <https://www.triglav.hr/> [22.08.2019.]

5. ZAKLJUČAK

Analiza financijskih izvještaja različitim postupcima pokazuje kvalitetniju i detaljniju sliku o poslovanju društva od samih izvještaja. Ovim postupcima zainteresirani dobivaju uvid u financijsku poziciju, likvidnost, zaduženost, profitabilnost i ekonomičnost društva. Na temelju tih podataka mogu poduzeća unutar iste industrije uspoređivati na lokalnoj, regionalnoj ili globalnoj razini te mogu procijeniti daljnji smjer kretanja poslovanja poduzeća u budućnosti. Različiti pokazatelji će korisnicima ovih podataka, također, dati uvid u moguća unaprijeđena aspekata poslovanja, kao i potrebne korektivne akcije.

Osiguravajuća društva su regulirana brojnim zakonima i propisima, zbog čega je analiza financijskih izvještaja osiguranja modificirana. Također, uvedeni su i pokazatelji specifični za osiguranje.

Triglav osiguranje d.d. u Hrvatskoj posluje već 50 godine te je jedno od najstarijih osiguravateljskih kuća u Hrvatskoj. Analizirani su financijski izvještaji Triglav osiguranja d.d. za razdoblje od 2015. do 2017. godine pomoću pokazatelja likvidnosti, ekonomičnosti, aktivnosti, profitabilnosti i zaduženosti. Pokazatelj likvidnosti u promatranom razdoblju varira i cijelo vrijeme se zadržava iznad iskustvenih vrijednosti što znači da uspješno pokriva kratkoročne obveze kratkotrajnom imovinom. Pokazatelj zaduženosti je prikazan pomoću tri koeficijenta. Stupanj zaduženosti je u cijelom razdoblju iznad iskustvenih vrijednosti što znači da ima udio obveza u ukupnoj imovini veći od 50% i ima tendenciju rasta. Koeficijent vlastitog financiranja kroz cijelo razdoblje pokazuje da se društvo više financira iz tuđih izvora. Odnos duga i glavnice pokazuje kroz drugačiji omjer jednake rezultate kao i stupanj zaduženosti. Pokazatelj aktivnosti kroz cijelo razdoblje raste. Pokazatelj ekonomičnosti pokazuje da su u poduzeću prihodi veći od rashoda u promatranom razdoblju. Pokazatelj profitabilnosti predstavljen je kroz dva koeficijenta. Povrat na ukupni vlastiti kapital se kroz cijelo razdoblje smanjuje. Rentabilnost imovine, također, ima tendenciju pada u cijelom razdoblju analize.

LITERATURA

1. Abramović K., Tominac Broz S., Cutvarić M., Čevizović I. (2008.): Primjena hrvatskih standarda financijskog izvještaja, RriF plus d.o.o., Zagreb.
2. Bakarini D., Gulini D., Hladika M., Miličić I. (2017), Pripremne radnje za sastavljanje financijskih izvještaja za 2017. godinu, RIF: str. 8-9.
3. Barbić J., Čolaković E., Parać B., Vujić V. (2008). Korporativno upravljanje – osnove dobre prakse vođenja društva kapitala. Zagreb: Hum-Croma.
4. Belak, V. (2006): Profesionalno računovodstvo: prema MSFI i hrvatskim poreznim propisima, Zgombić & Partneri, Zagreb.
5. Bešvir B. (2008). Kako čitati i analizirati financijske izvještaje. Zagreb: RRiF Plus.
6. Bolfek, B., Knežević, S., Stanić, M. : Vertikalna i horizontalna financijska analiza poslovanja tvrtke, Ekonomski vjesnik, 2012.
7. Cirkveni Filipović, T. (2016): *Izvještaj o ostalom sveobuhvatnom dobitku*, str. 178., XXVI/1, RRiF Plus, Zagreb.
8. Dropulić, I. (2016): *Menadžersko računovodstvo 1*, str. 30.-48., interna skripta, Ekonomski fakultet u Splitu.
9. Gulini D., Perčević A., Tušek B., Žager L. (2012). Poslovno planiranje, kontrola i analiza. Zagreb: RiF.
10. Mijoč I., Pekanov Starčević D., Marinjak M (2016): Analitički postupci u reviziji, RRIF: op.cit, str.143.
11. Narodne novine (2015): Hrvatski standardi financijskog izvještavanja, HSFI 6, Dugotrajna materijalna imovina, Narodne novine d.d., Zagreb, br. 86.
12. Narodne novine (2015): *Pravilnik o strukturi i sadržaju financijskih izvještaja*, izdanje: NN 96/2015; [Internet], dostupno na: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2015_09_96_1849.html.
13. Narodne novine (2015.): Pravilnik o obliku i sadržaju financijskih izvještaja i dodatnih izvještaja društava za osiguranje, Narodne novine d.d. Zagreb, br. 37, članak 4.
14. Narodne novine (2012.): Zakon o izmjenama i dopuni zakona o Hrvatskoj agenciji za nadzor financijskih usluga, izdanje: 12/12, Zagreb, br. 12, članak 3.

15. Narodne novine (2015): *Zakon o računovodstvu*, čl. 1, izdanje: NN 78/2015, [Internet] dostupno na: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2015_07_78_1493.html
16. Perica I.(2016): Materijali s vježbi iz predmeta Analiza financijskih izvještaja, vježbe br. 7, str 1. preuzeto sa <http://efst.hr>.
17. Skupina autora (2008).“Primjena hrvatskih standarda financijskog izvještavanja“. Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika. Zagreb, str. 35.
18. Službena web stranica Triglav osiguranja d.d. <https://www.triglav.hr/>
19. Vidučić, Lj. : *Financijski menadžment*, VIII. izdanje, RRiF Plus, Zagreb, 2012.
20. Volarević, H. i Varović, M. (2013): *Računovodstvo 1*. Zagreb.
21. Vuko T.(2016),,Materijali iz kolegija Analiza financijskih izvještaja, Materijali s predavanja, Split, str. 25. preuzeto sa <http://efst.hr>.
22. Vukoja, B.: *Analiza financijskih izvještaja kao temelj za donošenje poslovnih odluka*, International conference SME proceedings, Zenica, 2009., str. 11.
23. Zelenika, R.,(2000): *Metodologija i tehnologija izrade znanstvenog i stručnog djela*, Ekonomski fakultet Sveučilišta u Rijeci, Rijeka.
24. Žagar K., Mamić Sačer I., Sever S., Žager L. (2008): *Analiza financijskih izvještaja*, Masmedia, Zagreb, str. 36.

PRILOZI

Izvještaj o financijskom položaju Na dan 31.prosinca 2016.

	<i>Bilješka</i>	2016. '000 kn	2015. '000 kn
Imovina			
Nekretnine i oprema	1.11	129.269	129.159
Ulaganja u nekretnine	1.12	2.957	27.577
Nematerijalna imovina			
- Razgraničeni troškovi pribave	1.13	17.308	16.646
- Ostala nematerijalna imovina	1.14	4.690	5.260
Ulaganja koja se drže do dospijea	1.15	140.454	141.231
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	1.15	388.344	358.084
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka			
Zajmovi i potraživanja	1.15	187.993	154.793
Udio reosiguranja u tehničkim pričuvama	1.16	16.341	18.157
Udio reosiguranja u tehničkim pričuvama	1.16	36.716	34.581
Odgođena porezna imovina	1.17	3.557	3.557
Potraživanja iz poslova osiguranja i ostala potraživanja	1.18	120.256	119.528
Novac i novčani ekvivalenti	1.19	30.246	17.028
Ukupna imovina		1.078.131	1.025.601
Dionički kapital i rezerve			
Dionički kapital	1.26	209.656	209.656
Premija na emitirane dionice – rezerve kapitala	1.26	4.692	4.692
Zakonska rezerva	1.26	4.377	4.377
Rezerva fer vrijednosti	1.26	13.474	2.119
Ostale rezerve		939	939
Zadržana dobit /(preneseni gubitak)		(26.067)	8.422
Dobit / gubitak obračunskog razdoblja		209	(34.489)
Ukupni kapital i rezerve		207.280	195.716
Obveze			
Tehničke pričuve	1.20	796.028	775.867
Subordinirani zajam	1.21	-	10.423
Obveze iz financijskog najma	1.22	-	-
Kratkoročni zajam	1.23	20.000	-
Rezervacije za obveze i troškove	1.24	4.976	4.894
Obveze iz poslova osiguranja i ostale obveze	1.24	46.864	38.172
Odgođena porezna obveza	1.24 i 1.25	2.983	529
Ukupno obveze		870.851	829.885
Ukupne obveze i kapital i rezerve		1.078.131	1.025.601

Slika 5: Izvještaj o financijskom položaju Triglav osiguranja d.d. za 2015. i 2016. godinu

Izvor: Službena web stranica Triglav osiguranja d.d., <https://www.triglav.hr/>

**Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti
Za godinu 2016.**

	<i>Bilješka</i>	2016. '000 kn	2015. '000 kn
Zaračunate bruto premije	1.27	368.659	343.897
Premije predane u reosiguranje	1.27	(62.025)	(52.700)
Zaračunate premije, neto od reosiguranja		306.634	291.197
Promjena pričuva prijenosnih premija, bruto	1.27	(5.704)	(8.893)
Promjena pričuva prijenosnih premija, udio reosiguranja	1.27	(1.220)	(553)
Zarađene premije, neto od reosiguranja		299.710	281.751
Prihod od ulaganja	1.29	33.689	50.944
Troškovi ulaganja	1.30	(2.051)	(15.054)
Prihod od provizija i naknada	1.28	7.384	6.503
Ostali poslovni prihodi	1.31	11.602	10.589
Neto prihodi		350.334	334.733
Nastale štete	1.32	(238.612)	(241.521)
Udio reosiguranja u nastalim štetama	1.32	44.130	35.696
Nastale štete, neto od reosiguranja		(194.482)	(205.825)
Troškovi pribave	1.33	(62.048)	(55.868)
Administrativni troškovi	1.33	(84.643)	(90.711)
Ostali poslovni troškovi	1.35	(2.312)	(6.120)
Financijski troškovi	1.36	(6.640)	(7.626)
Dobit/(gubitak) prije poreza		209	(31.417)
Trošak poreza na dobit/korištenje odgođene porezne imovine	1.37	-	(3.072)
Dobit/(gubitak) za godinu		209	(34.489)
Ostala sveobuhvatna dobit			
Neto promjena u fer vrijednosti financijske imovine raspoložive za prodaju, neto od realiziranih iznosa		13.346	(9.577)
Promjena odgođene porezne imovine/ obveza		(1.991)	1.915
Ostala sveobuhvatna dobit/(gubitak) za godinu		11.355	(7.662)
Ukupno sveobuhvatna dobit za godinu		11.564	(42.151)

Slika 6: Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti Triglav osiguranja d.d. za 2015. i 2016. godinu

Izvor: Službena web stranica Triglav osiguranja d.d. <https://www.triglav.hr/>

Izvještaj o financijskom položaju
Na dan 31.prosinca 2017.

	<i>Bilješka</i>	2017. '000 kn
Imovina		
Nekretnine i oprema	1.11	129.550
Ulaganja u nekretnine	1.12	1.381
Nematerijalna imovina		
- Razgraničeni troškovi pribave	1.13	17.516
- Ostala nematerijalna imovina	1.14	5.965
Ulaganja koja se drže do dospelosti	1.15	130.188
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	1.15	441.553
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	1.15	181.168
Zajmovi i potraživanja	1.15	14.512
Udio reosiguranja u tehničkim pričuvama	1.16	61.320
Odgodena porezna imovina	1.17	2.869
Potraživanja iz poslova osiguranja i ostala potraživanja	1.18	127.624
Novac i novčani ekvivalenti	1.19	21.847
Ukupna imovina		1.135.493
Dionički kapital i rezerve		
Dionički kapital	1.24	209.656
Premija na emitirane dionice – rezerve kapitala	1.24	4.692
Zakonska rezerva	1.24	4.377
Rezerva fer vrijednosti	1.24	20.509
Ostale rezerve		1.691
Zadržana dobit / (preneseni gubitak)		(25.858)
Dobit obračunskog razdoblja		802
Ukupni kapital i rezerve		215.869
Obveze		
Tehničke pričuve	1.20	845.940
Kratkoročni zajam	1.21	20.000
Rezervacije za obveze i troškove	1.22	7.537
Obveze iz poslova osiguranja i ostale obveze	1.23	41.645
Odgodena porezna obveza iz fin. portfelja	1.24 i 1.25	4.502
Ukupno obveze		919.624
Ukupne obveze i kapital i rezerve		1.135.493

Slika 7: Izvještaj o financijskom položaju Triglav osiguranja za 2017. godinu

Izvor: Službena web stranica Triglav osiguranja d.d. <https://www.triglav.hr/>

**Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti
Za godinu 2017.**

	<i>Bilješka</i>	2017. '000 kn
Zaračunate bruto premije	1.26	400.860
Premije predane u reosiguranje	1.26	(61.590)
Zaračunate premije, neto od reosiguranja		339.270
Promjena pričuva prijenosnih premija, bruto	1.26	(12.013)
Promjena pričuva prijenosnih premija, udio reosiguranja	1.26	(3.554)
Zarađene premije, neto od reosiguranja		323.703
Prihod od ulaganja	1.28	39.485
Troškovi ulaganja	1.29	(1.605)
Prihod od provizija i naknada	1.27	9.170
Ostali poslovni prihodi	1.30	14.026
Neto prihodi		384.779
Nastale štete	1.31	(308.422)
Udio reosiguranja u nastalim štetama	1.31	88.331
Nastale štete, neto od reosiguranja		(220.091)
Troškovi pribave	1.32	(65.486)
Administrativni troškovi	1.33	(85.436)
Ostali poslovni troškovi	1.34	(7.464)
Financijski troškovi	1.35	(4.813)
Dobit prije poreza		1.489
Trošak poreza na dobit/korištenje odgođene porezne imovine	1.36	(687)
Dobitza godinu		802
Ostala sveobuhvatna dobit		
Neto promjena u fer vrijednosti financijske imovine raspoložive za prodaju, neto od realiziranih iznosa		8.579
Promjena odgođene porezne imovine/ obveza		(1.543)
Ostala sveobuhvatna dobit za godinu		7.036
Ukupno sveobuhvatna dobit za godinu		7.838

Slika 8: Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti Triglav osiguranja d.d. za 2017. godinu

Izvor: Službena web stranica Triglav osiguranja d.d. <https://www.triglav.hr/>

POPIS TABLICA I SLIKA

Tablica 1: Standardni izgled bilance	9
Tablica 2: Izgled izvještaja o novčanim tokovima – indirektna metoda	16
Tablica 3: Pokazatelj trenutne likvidnosti Triglav osiguranja d.d. od 2015. do 2017.	22
Tablica 4: Stupanj zaduženosti Triglav osiguranja d.d. od 2015. do 2017.	23
Tablica 5: Koeficijent vlastitog financiranja Triglav osiguranja d.d. od 2015. do 2017.	23
Tablica 6: Odnos duga i glavnice Triglav osiguranja d.d. od 2015. do 2017.	24
Tablica 7: Pokazatelj aktivnosti ukupne imovine Triglav osiguranja d.d. od 2015. do 2017.	24
Tablica 8: Pokazatelj ekonomičnosti ukupnog poslovanja Triglav osiguranja d.d. od 2015. do 2017.	25
Tablica 9: Koeficijent povrata na ukupni vlastiti kapital Triglav osiguranja d.d. od 2015. do 2017.	26
Tablica 10: Pokazatelj rentabilnosti imovine Triglav osiguranja d.d. od 2015. do 2017.	27
Slika 1: Detaljna podjela dugotrajne imovine	10
Slika 2: Detaljna podjela kratkotrajne imovine	11
Slika 3: Detaljni prikaz podjele pasive	12
Slika 4: Podjela postupaka analize godišnjih financijskih izvještaja	18
Slika 5: Izvještaj o financijskom položaju Triglav osiguranja d.d. za 2015. i 2016. godinu	31
Slika 6: Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti Triglav osiguranja d.d. za 2015. i 2016. godinu	32
Slika 7: Izvještaj o financijskom položaju Triglav osiguranja za 2017. godinu	33
Slika 8: Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti Triglav osiguranja d.d. za 2017. godinu	34

SAŽETAK

Najvažniji output računovodstva, financijski izvještaji i njihova analiza su predmet istraživanja ovog rada. Radi lakšeg razumijevanja informacija i jednostavnije usporedbe poslovanja sličnih poduzeća iz financijskih izvještaja provodi se njihova analiza. Cilj ovoga rada je analizirati financijske izvještaje Triglav osiguranja d.d. Za primjer takve analize je predstavljena analiza uspješnosti poslovanja Triglav poduzeća d.d. u razdoblju od 2015. do 2017. godine. Za analizu su korišteni financijski pokazatelji likvidnosti, zaduženosti, profitabilnosti, aktivnosti i ekonomičnosti, a potrebni podaci su preuzeti iz objavljenih godišnjih financijskih izvještaja društva.

Ključne riječi: financijski izvještaji, analiza, Triglav osiguranje d.d.

SUMMARY

The most important accounting output, financial statements and their analysis are the subject of research of this paper. For the sake of ease of understanding the information and easier comparison of business of similar companies in the financial statements, their analysis is performed. The aim of this paper is to analyse the financial statements of Triglav insurance d.d. An example of such analysis is an analysis of the performance of Triglav companies d.d. from 2015 to 2017. Financial indicators of liquidity, debt, profitability, activity and economy were used for the analysis, and the necessary data were taken from the published annual financial statements of the company.

Keywords: financial statements, analysis, Triglav insurance d.d.